Lynguide: Udtale af fransk *re-*

Når man skal udtale den franske forstavelse *re-*, findes der tre forskellige udtaler alt efter det ord, der følger efter. Her er det visuelle overblik til undervisningen:

1. Ø-lyd: [ə]	**2. E-lyd: [e]**	**3. Æ-lyd: [ɛ]**
Regel: Standard Foran en **konsonant**. Gælder også ved ord, der starter med **ress-** (hvor s'et blot er fordoblet for at bevare *s*-lyden).	**Regel:** Med accent Når forstavelsen skrives med en synlig accent aigu (**ré-**). Sker typisk foran en vokal for at undgå vokalsammenstød.	**Regel:** Undtagelse I ganske få, specifikke ord, hvor *re-* efterfølges af en dobbeltkonsonant, som *ikke* skyldes et oprindeligt *s*-ord, fx *-ll*.
Dansk lyd: Som den korte, svage ø-lyd i *høne*.	**Dansk lyd:** Som et rent, lukket dansk **e** i *se* eller *meget*.	**Dansk lyd:** Som et åbent dansk **æ** i *mælk*.
Eksempler: • *regarder* [ʁəgaʁde] (at kigge) • *redire* [ʁədiʁ] (at sige igen) • *ressembler* [ʁəsɑ̃ble] (at ligne) • *ressentir* [ʁəsɑ̃tiʁ] (at føle)	**Eksempler:** • *réagir* [ʁeaziʁ] (at reagere) • *réunir* [ʁeyniʁ] (at genforene) • *réorganiser* [ʁeoʁganize] (at omorganisere)	**Eksempler:** • *ressayer* [ʁɛsɛje] (at prøve igen – en variant af *réessayer*) • *belliqueux* (ikke et *re*-ord, men illustrerer samme regel foran dobbeltkonsonant)

💡 **Ekstra bonustip: Elision (Når e'et forsvinder helt)**

Hvis efterfølgende ord starter med en vokal, og der *ikke* er en accent (typisk i meget gamle, fast-tømrede ord), forsvinder e-lyden fuldstændig. Man udtaler blot et **rent r** direkte foran vokalen:

- *rapporter* [ʁapɔʁte] – at bringe tilbage *(re + apporter)*
- *rhabiller* [ʁabije] – at klæde på igen *(re + habiller)*

💡 **Ekstra bonustip: Hvorfor hedder det *ré-* uden at betyde "igen"?**

I ord som **réconforter** (at trøste) og **réduire** (at reducere) betyder *ré-* ikke "gen-" eller "om-". Forklaringen er kort ordenes **historie (latin)**. Disse ord er ikke skabt ved at sætte "ré-" foran et moderne fransk verbum. De er derimod **lånt direkte** fra latin, hvor forstavelsen *re-* (eller *red-*) ofte blev brugt til at **forstærke ordets betydning** (intensivering) eller betød "tilbage" / "væk".

- *Réconforter* kommer af det latinske *re-confortare* (at styrke fuldstændig)
- *Réduire* kommer af det latinske *re-ducere* (at føre tilbage)

📝 Øvelsesark

Opgave 1: Hvilken lyd hører du?

Placer de følgende ord under den rigtige kolonne baseret på udtalen af *re-*: **[ə]** (ø-lyd), **[e]** (e-lyd) eller **[ɛ]** (æ-lyd).

1. **réécrire** (at skrive igen)
2. **reprendre** (at tage tilbage)
3. **ressortir** (at gå ud igen)
4. **ressayer** (at prøve igen)
5. **réduire** (at reducere)

Opgave 2: Sandt eller falsk?

1. Ordet *ressembler* udtales med en æ-lyd [ɛ], fordi det skrives med to s'er. (**Sandt / Falsk**)
2. I ordet *racheter* falder *e*'et helt væk (elision), så man udtaler det direkte som [ʁaʃte]. (**Sandt / Falsk**)

🔑 Facitliste

Opgave 1:

- **[ə] (ø-lyd):** *reprendre*, *ressortir (Husk reglen: det dobbelte s tæller som ø-lyd her!)*
- **[e] (e-lyd):** *réécrire*, *réduire (Husk reglen: ord med grafisk accent ré-)*
- **[ɛ] (æ-lyd):** *ressayer*

Opgave 2:

1. **Falsk.** *Ressembler* udtales officielt med ø-lyd [ə], da det blot er *re-* sat foran *sembler*.
2. **Sandt.** *Racheter* smeltes helt sammen, og e'et strammes væk foran vokalen *a*.